

תת"ע 4644/09/15 - מדינת ישראל נגד דוד רחימי

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 4644-09-15 מדינת ישראל נ' רחימי דוד
בפני כבוד השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

דוד רחימי

הנאשמים

הכרעת דין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של אי ציות להוראות שוטר (תקנה 23 (א)(1) לת"ת). להלן עיקרי העובדות שאינן שנויות במחלוקת:

1. ביום 6.7.15 חנה בררוב הבנים בחולון רכב "הונדה" במקום המיועד להעלאת והורדת ילדים בלבד. כפי הנראה, הרכב הפריע להורדת והעלאת ילדים מבית הספר הסמוך ועל כן נעשתה פנייה למשטרה. למקום הגיע השוטרת טל קרן (להלן: השוטרת). השוטרת הבחינה כי על הרכב הודבק דוח תנועה עירוני. השוטרת כרזה לבעל הרכב לרדת לרחוב על מנת להזיז את הרכב. בתגובה לקריאה הגיע הנאשם והתבקש להזיז את הרכב. בתגובה, כותבת השוטרת, אמר הנאשם כי הוא אינו מזיז את הרכב וכי הוא מתגורר במקום 20 שנה ואמר לשוטרת לעשות "מה שאת רוצה". השוטרת מציינת כי ביקשה במשך 10-15 דקות מן הנאשם להזיז את הרכב אך ללא הועיל. תוך כדי הדין ודברים בין הנאשם לשוטרת ירד מן הבית בנו של הנאשם, עידן רחימי והחל לצעוק על השוטרת. בעקבות זאת, נרשמה לנאשם הזמנה לדין שעניינה אי ציות להוראות שוטר (ת/1). כמו כן, ערכה השוטרת דוח פעולה (ת/2) בו ציינה כי הנאשם הוזחר מספר רב של פעמים להזיז את רכבו אך ללא הועיל. השוטרת מציינת בסוף ת/2 כי "בסוף האירוע הנ"ל הזיז הרכב". האירוע הסתיים בשעה 08.20.

2. במענה לכתב האישום כפר הנאשם במיוחס לו וטען כי מדובר ברכב השייך לבנו שלא היה באותו זמן בבית. עוד טען הנאשם כי המפתח לרכב היה אצל בנו ולא ברשותו. הנאשם טען כי הסביר לשוטרת כי אין דרך להזיז את הרכב אך השוטרת טענה כלפיו כי הוא "מתחכם" ורשמה לו הזמנה לדין.

3. בדיון ההוכחות הגיע הנאשם כשהוא מיוצג על ידי הסנגור. במסגרת פרשת התביעה העידה השוטרת ובאמצעותה הוגשו ההזמנה לדין ודוח הפעולה. הנאשם העיד לעצמו ולא הביא כל עד נוסף להעיד להגנתו.

דין והכרעה

4. לאחר ששקלתי את גרסאות הצדדים הגעתי למסקנה כי בנסיבות מקרה זה עלה בידי המאשימה להוכיח את המיוחס לנאשם במידת ההוכחה הנדרשת בפלילים. הטעם למסקנה זו הוא כי בניגוד לנטען בסיכומי ההגנה, לצורך השתכללות עבירה של אי ציות להוראות שוטר לא נדרשת בהכרח זיקת בעלות בין הנהג לבין הרכב ודי בקיומה של שליטה ברכב על מנת לבסס עבירה של אי ציות להוראות שוטר. כמו כן, בנסיבות מקרה זה לא הוכח כי הנאשם איננו בעל הרכב או איננו בעל השליטה בו. להפך, מנסיבות המקרה שלא נסתרו - ולא הובאה מטעם ההגנה כל ראיה לסתור בעניין זה - הוכח כי הנאשם היה בעל השליטה ברכב בעת האירוע ועל כן בדין נרשמה לו הזמנה לדין. להלן אפרט עמדתי.

5. לצורך השתכללות עבירה של אי ציות להוראות שוטר, אין הכרח כי הגורם שאינו מציית להוראות השוטר יהיה בעליו של הרכב בו נעברה לכאורה העבירה. תקנה 23 לת"ת קובעת כי חובת הציית להוראות שוטר אינה חלה רק על בעליו של רכב אלא כל "עובר דרך", מונח המוגדר בתקנה 1 לת"ת באופן מרחיב ("המשתמש בדרך לנסיעה, להליכה, לעמידה, או לכל מטרה אחרת"). ברור כי מי "שמשתמש בדרך לנסיעה" לא חייב להיות בהכרח בעליו של כלי הרכב בו מתבצעת הנסיעה. ואכן, קשה להלום מצב בו שוכר רכב, למשל, או שואל רכב מחברו, יהיה פטור מחובת ציות להוראות שוטר רק משום שהוא אינו בעליו של הרכב. לטעמי, די בביסוסה של שליטה, או יכולת לשלוט, בכלי הרכב על מנת שתקום חובתו לציית להוראות השוטר ולעשות ברכב כפי שהורה לו השוטר. במקרה שלפני, עולה מראיות המאשימה כי הנאשם הוא שהזיז את הרכב בתום האירוע (ת/2 ע' 2). דברים אלה, שנרשמו על ידי השוטרת ותוכנם לא נסתר כל עיקר, יש בהם ללמד כי הנאשם היה למצער בעל השליטה ברכב ומי שבכוחו לציית או לא לציית להוראות השוטרת על ידי הזזת הרכב. אני ער לניסיונה של ההגנה לערער את קביעת השוטרת בדבר שיוך צרור מפתחות שהיה ברשות הנאשם לרכב החונה. לטעמי, אין בכך כדי להעלות או להוריד. השוטרת העידה בהגינות כי לא ניסתה לבדוק אם מפתחות אלה אכן שייכים לרכב אך כאמור ציינה בת/2 כי הנאשם הזיז את הרכב ואף חזרה על הדברים בעדותה (ע' 3 ש' 9). הנאשם לעומת זאת, טען - בניגוד לדברי השוטרת - כי לא הזיז את הרכב ("אני לא הזזתי. לא נכנסתי כלל לרכב" ע' 9 ש' 32 וכן "היא לא מסרה שאני הזזתי את הרכב אלא אמרה שהרכב הוזז" ע' 5 ש' 1-2). דא עקא, השוטרת מציינת במסמכים שערכה ובעדותה כי בנו של הנאשם, עידן רחימי, היה לידו לפחות בשלב מסוים של הדין ודברים ועד לתום האירוע. השוטרת ציינה במפורש בעדותה כי בעת שהנאשם הזיז את רכבו היה בנו, עידן, נוכח לידו (ע' 3 ש' 9). הנאשם תירץ את אי הבאתו של בנו לעדות בכך שמדובר בחיל המשרת בגולני ומגיע פעם ב-3 שבועות הביתה. גם אם בנו של הנאשם מגיע לעתים רחוקות הביתה, לא היה מקום כי ההגנה תכריז "אלה עדי" מבלי להביא לעדות עד רלוונטי היכול, באופן תיאורטי לפחות על פי גרסת הנאשם, לחזר את גרסת הנאשם בפרשת ההגנה כי לא הוא שהזיז את הרכב בתום האירוע. ההכרזה "אלה עדי" מבלי להביא את עידן להעיד על נסיבות הזזת הרכב, יש בה כדי לחזק לטעמי את גרסת השוטרת בהליך זה. זאת ועוד: גם אם נניח, לטובת הנאשם, כי "הרכב הוזז" על ידי מאן דהוא ולא על ידי הנאשם, עדיין מחייב הדבר שהנאשם יסביר כיצד "הוזז הרכב" מבלי שלנאשם יש מפתחות לרכב ומבלי שבנו, בעל הרכב לטענת הנאשם, יהיה בבית ויזיז את הרכב. הנאשם לא סיפק כל הסבר סביר בעניין זה.

6. גם אם נניח כי היה די בטענת "היעדר בעלות" של הנאשם על מנת להפקיע את אחריותו לביצוע העבירה של אי ציות להוראות שוטר, לא היה בכך כדי להועיל לנאשם שכן הנאשם לא הביא כל ראיה לתמוך בטענתו כי אינו בעליו של הרכב ולא הביא עד רלוונטי לתמוך בטענה כי בנו הוא בעל הרכב. הנאשם לא הציג בדין ההוכחות עותק של רישיון

הרכב לביסוס הטענה כי בנו הוא הבעלים הרשום של הרכב. הכלל הוא, כי הימנעות הנאשם מהצגת ראיות שהיו עשויות, לשיטתו, לפעול לזכותו יש בה כדי להביא להנחה כי אילו היו ראיות אלה מוצגות היה בהן כדי לעמוד לנאשם לרועץ. בנוסף, הנאשם שטען כי בנו הוא בעליו של הרכב לא טרח להביא את בנו להעיד בעניין הבעלות ברכב וגם לעניין זה יפה הכלל הראייתי שהוצג לעיל בדבר הימנעות מהבאת עד רלוונטי.

7. ניתן לסכם ולומר כי מן התשתית שנפרשה עולה כי הנאשם הגיב לקריאתה של השוטרת לבעלי הרכב. הנאשם לא הציג רישיון רכב להוכחת טענתו כי אינו בעל הרכב ואף לא הביא לעדות את בנו שלטענתו הוא בעל הרכב והכל מבלי שנתן טעם סביר להימנעות זו. יתרה מזו, גרסת השוטרת שלא נסתרה הייתה כי בתום האירוע הזיז הנאשם את הרכב כאשר בנו עומד לצדו. הנאשם ניסה להתחכם ולטעון כי הטענה הייתה כי הרכב "הוזז" ולא כי הוא הזיז את הרכב אך לטענה זו אין על מנת שתסמוך שכן היא סותרת במפורש הן את דברי השוטרת בת'2 והן את האמור בעדותה באופן מפורש. הנאשם שהציג גרסה לפיה לא הוא שהזיז את הרכב לא הביא לעדות את בנו שהיה לצדו בעת הזזת הרכב והימנעות מזו מחזקת את גרסתה של השוטרת בדבר קיומה של שליטה של הנאשם על הרכב. שליטה זו והימנעות הנאשם מלציית להוראות השוטרת חרף יכולתו לציית להוראה ולהזיז את הרכב, מבססת את יסודותיה של העבירה של אי ציות להוראות שוטר. לאור כל האמור אני מרשיע את הנאשם במיחוס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ז' שבט תשע"ו, 17 ינואר 2016, במעמד הצדדים